

## จริยธรรมคอมพิวเตอร์

### กรรชิต มัลลียงศ์

เวลานี้ประเทศไทยกำลังเผชิญหน้ากับปัญหาจริยธรรมในทุก ๆ ด้าน แต่ไหนแต่ไรมาเราเชื่อว่าเราสามารถไว้วางใจครูบาอาจารย์ ธนาคาร และ พระได้สนิทใจ แต่ปัจจุบันนี้ครูบางคนก็ข่มขืนลูกศิษย์ นายธนาคารบางแห่งก็โกงเงินในบัญชีของลูกค้า และ พระภิกษุบางรูปก็เป็นคนทุจริต

ทางด้านคอมพิวเตอร์ก็เช่นกัน การแพร่หลายของคอมพิวเตอร์ในฐานะเป็นเครื่องมือสำคัญของการปฏิบัติงานในหน่วยงานห้างร้านต่าง ๆ ได้ทำให้คอมพิวเตอร์พลอยเป็นเครื่องมือสำหรับประกอบอาชญากรรมไปด้วยเหมือนกัน พนักงานธนาคารอาจใช้คอมพิวเตอร์โกงเงินในบัญชีของลูกค้า เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์มหาวิทยาลัยแอบเปลี่ยนแปลงคะแนนสอบให้เพื่อน เสมียนในบริษัทอาจแอบก๊อปปี้ฐานข้อมูลลูกค้าไปขายให้คู่แข่ง ฯลฯ

ก่อนหน้านี้เราไม่ค่อยสนใจเรื่องข้างต้นเท่าใด แต่เมื่อการแข่งขันด้านการค้าและการทำธุรกิจรุนแรงขึ้น บริษัทและหน่วยงานจำต้องหันมาสนใจเรื่องนี้อย่างจริงจังเสียที การฝึกอบรมให้พนักงานมีจิตสำนึกและจริยธรรมนั้นเป็นเรื่องจำเป็น แต่ยังไม่พอเพียงที่จะป้องกันปัญหาดังกล่าวได้ เพราะสถานการณ์ทางเศรษฐกิจอาจบีบคั้นให้พนักงานหลงผิดยอมทำสิ่งที่ไม่สมควรได้ง่ายกว่าในอดีต ดังนั้นหน่วยงานห้างร้านต่าง ๆ จะต้องใช้วิธีป้องกันปัญหาเข้ามาประกอบด้วย

ประเด็นที่เกี่ยวกับจริยธรรมคอมพิวเตอร์ที่สำคัญ คือ

1. ประเด็นด้านทรัพย์สินทางปัญญา หน่วยงานห้างร้านทุกวันนี้จำเป็นต้องหาซื้อซอฟต์แวร์มาใช้อย่างถูกกฎหมายมากขึ้น แม้จะทำให้ค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้นแต่ก็ต้องทำ เพราะไทยมีกฎหมายลิขสิทธิ์ที่ให้ความคุ้มครองโปรแกรมคอมพิวเตอร์แล้ว หากใครละเมิด คือนำโปรแกรมที่ไม่ได้ซื้อสิทธิ์การนำมาใช้ก็อาจจะเข้าข่ายละเมิด และ อาจถูกผู้เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ฟ้องร้องได้ ที่สำคัญคือเวลานี้กลุ่มบริษัทซอฟต์แวร์ต่างประเทศได้ให้สินบนแก่ผู้ที่แฉเบาะแสการใช้ซอฟต์แวร์ที่ละเมิด ดังนั้นอาจเป็นไปได้ที่พนักงานของท่านนั้นแหละคือผู้ที่จะทำให้ท่านเดือดร้อน

2. ประเด็นด้านข้อมูล ข้อมูลคือทรัพย์สินสำคัญอย่างหนึ่ง ท่านจะต้องดูแลข้อมูลของท่านอย่างรอบคอบ นับตั้งแต่การดูแลการเก็บบันทึกข้อมูลให้ถูกต้อง ควบคุมให้ผู้มีสิทธิ์ในการใช้ข้อมูลเท่านั้นที่เข้าถึงข้อมูลได้ ตรวจสอบว่าใครคือผู้ใช้ และการใช้ข้อมูลนั้นเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้หรือไม่

3. ประเด็นด้านเครือข่าย ปัจจุบันหน่วยงานและบริษัทหลายแห่งได้เชื่อมต่อคอมพิวเตอร์เข้ากับระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งทำให้ง่ายต่อแฮกเกอร์ที่จะบุกรุกเข้ามาในฐานข้อมูลของเรา ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่เราจะต้องระแวดระวังการใช้เครือข่ายของเราอย่างจริงจัง ประเด็นแรกก็ต้องระวังอย่าให้แฮกเกอร์บุกรุกเข้ามาทำลายโปรแกรมและข้อมูลในระบบของเราได้ ประเด็นที่สองต้องตรวจสอบการแพร่กระจายของไวรัสคอมพิวเตอร์ ซึ่งปัจจุบันได้เริ่มระบาดมาก

ขึ้นและส่งผลเสียหายให้แก่ระบบต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ส่วนประเด็นที่สามก็คือจะต้องตรวจสอบไม่ให้พนักงานของเราประพฤติตนเป็นแฮกเกอร์เสียเอง หรือ เป็นผู้สร้างไวรัสแล้วปล่อยออกไปอาละวาดทำลายทรัพย์สินของผู้อื่น

4. ประเด็นที่ห้าได้แก่เอกสารต่าง ๆ ตลอดจนอีเมลล์ หน่วยงานห้างร้านต่าง ๆ มักไม่ค่อยเข้มงวดในด้านการรักษาความปลอดภัยของเอกสาร ดังนั้นจึงอาจเป็นไปได้ว่าเอกสารต่าง ๆ รวมทั้งอีเมลล์ที่สำคัญ ๆ ได้หลุดรอดออกไปถึงผู้ไม่ปรารถนาดี หรือ ผู้ที่จ้องจะดำเนินการร้ายแก่หน่วยงาน ผู้เป็นวิศวกรในด้านนี้ส่วนใหญ่ก็อาจจะเป็นพนักงานซึ่งอาจจะทำไปเพราะงุนงง หรือ รู้เท่าไม่ถึงการณ์ก็ได้

5. ประเด็นที่สี่ คือ ตัวพนักงานเอง หน่วยงานและห้างร้านหลายแห่งมักจะปล่อยให้เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์ทำงานไปตามลำพังเพราะเห็นว่าเป็นงานด้านเทคนิคที่ผู้บริหารไม่เข้าใจ แต่การปล่อยปละละเลยเช่นนี้ไม่ถูกต้อง จำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องตรวจสอบการทำงานของพนักงานว่าได้ทำงานที่เกี่ยวข้องเฉพาะกับเรื่องของหน่วยงานเท่านั้นหรือไม่ หรือพนักงานนำงานข้างนอกเข้ามาอาศัยสถานที่ทำให้บุคคลอื่น หรือ พนักงานอาจทำงานอยู่ดึก ๆ เพื่ออาศัยระบบอินเทอร์เน็ตสร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น

ประเด็นจริยธรรมในที่นี้ได้หยิบยกมาเฉพาะในส่วนที่เราต้องป้องกันตัวเองเป็นส่วนใหญ่ ไม่ได้พูดในแง่กฎหมายหรือระเบียบ เรื่องที่จะต้องพิจารณามีอีกมาก ดังนั้นหากท่านไม่ต้องการตกเป็นเหยื่อของผู้ที่ไม่มีจริยธรรมด้านคอมพิวเตอร์ ก็ควรรีบเร่งตรวจตราและหาทางแก้ไขเสียแต่เนิ่น ๆ